

[Arne Sørensen.]

tryggende Forhold paa deres Arbejdspladser, og vi tror derfor, at Hjemmene bør gaa med til, og er tjent med at gaa med til disse Indgreb og disse Restriktioner for virkelig at faa et godt, solidt og afklaret Grundlag; saa kan man paa den anden Side i alt dette sætte ind med den menneskelige Side af Sagen. Vi er her nødt til at paa-kalde de gode Hjems Solidaritet med de gode Husassistenter, for at disse kan faa ordnede Forhold ogsaa i de Hjem, der ikke paa egen Haand er villige dertil.

Nu er det for øvrigt saadan, at de Problemer, der findes i dette Forhold, ikke blot stammer fra det moderne tekniske Gennembrud, men Husassistenternes Stilling har fra gammel Tid ogsaa i det, man kalder for den gamle patriarkalske Verden, været sværere end mange andre Arbejdsgrupper. Da man fra socialdemokratisk Side i 1903 rejste Tyendeproblemet i Rigsdagen med en af Sabroes store Taler, og da man derved indledede det meget store Arbejde, der fandt Sted, inden man fik Medhjælperloven 18 Aar senere, i 1921, var den Modstand, som gennem disse 18 Aar forsinkede disse Reforme, jo ikke først og fremmest en moderne Modstand, en Modstand fra Folk, der repræsenterede det moderne Samfund, men det var en Modstand, der stammede fra Resterne af den daarlige Side af det gamle patriarkalske Samfund. Der er derfor dobbelt Grund til at forsøge at faa afklarede Regler for denne Erhvervsgruppens Arbejdsforhold. Forslag af denne Karakter fremkommer jo som Regel fra deciderede Arbejderpartier. Dansk Samling er ikke noget saadant decideret Arbejderparti, men vi mener, det er rimeligt, at Partier, der har Tilknytning ogsaa i andre Befolkningsdele, kommer med Forslag om Ordninger af denne Slags, saadan at man derved bidrager til at overvinde nogle af de Forsyndelser, som Borgerskabet har Ansvar for gennem adskillige Aartier.

Vi er fra vor Side interesserede i, at der paa et senere Tidspunkt kunde komme Reforme, som hang sammen med dette her, men som ikke hører naturligt hjemme i samme Lovforslag. Jeg vil saaledes nævne, at det vilde være rimeligt ved Siden af dette Forslag at komme til ordnede Former for Deltidsarbejde i Huset, ligesom det vilde være godt at faa Reforme med Hensyn til Husassistenternes Uddannelse, og endelig vil jeg ogsaa henvise til vort tidligere Programforslag om Familietilskud, som i denne Forbindelse skulde have den

gode Virkning, at børnerige Familier derved kunde faa Raad til Hushjælp.

Vi har med det Lovforslag, som vi her forelægger, bestræbt os for at sikre saadanne Arbejdsforhold, at der skulde være bedre Muligheder for en frivillig Tilstrømning til dette Erhverv. De særlige Vanskeligheder, der har været med at faa Hjælp i Huset de senere Aar, har fremkaldt mange forskellige Ideer i Retning af at faa Tvangsordninger frem, at tvinge unge Piger til at være et Aar i Huset eller paa anden Maade at skaffe mere Hjælp til disse Ting. Vi er ikke Tilhængere af saadanne Tvangsordninger. Vi kan godt se, at det er nyttigt, at alle unge Kvinder, som skal giftes, kender til Husvæsen, men vi holder mere af at faa Husassistentterhvervet betragtet som et Erhverv, der er almindelig frivillig Tilgang til, og som der er bedst mulige Ordninger for.

Det særlig nye i Lovforslaget her har netop med saadanne faste Ordninger at gøre. Det drejer sig navnlig om Indførelsen af skriftlige Kontrakter, af fast Arbejdstid og klare Aftaler om Fritiden, samt dette, at Husassistentterne bør bringes ind under den almindelige Ferielov. Vi vilde gerne hermed tilstræbe, at dette Erhverv blev godt nok til at være i som varigt Erhverv, selv om det for de fleste er et Gennemgangserhverv.

Vi har under Udarbejdelsen særlig haft Glæde af at arbejde med Betænkningen fra den Husassistent-Kommission, der blev nedsat af Arbejds- og Socialministeriet 9. Juni 1942. Vi har navnlig været glade for Fremhævelsen af den skriftlige Kontrakts Nødvendighed. Endvidere har vi lært en Del Ting af den Indstilling om Værnelov for Hushjælp, som Komiteen, der var udnævnt af Departementet for sociale Sager i Oslo 14. December 1936, har afgivet i 1939. Endelig har vi benyttet den svenske Hembitråde-Lov af 30. Juni 1944, i hvilken vi ogsaa særlig har lagt Mærke til Begrænsningen af Arbejdstiden. Vi finder det glædeligt, at der fra norsk Side findes et Kommissionsforslag og fra svensk Side allerede en Lov, som gaar i samme Retning, fordi det netop i dette Erhverv er saa hyppigt, man fra eet nordisk Land arbejder i de andre nordiske Lande.

Ved en Gennemgang af de enkelte Paragraffer vil jeg særlig fremhæve § 3, hvor der siges det nødvendige om en Normkontrakts Anvendelse. Det er en temmelig revolutionerende Ting i dette Forhold, som i saa høj Grad har hvilet paa enkelte Menneskers individuelle Aftaler,